

Winterwerk 2021 2022

Vorming en Toerusting PGDAW

Bruggen slaan

foto omslag: Pont de Normandie, Le Havre.

Bruggen slaan.....

Dit seizoen hetzelfde thema als het voorgaande jaar... Door Corona kwamen de meeste onderwerpen te vervallen en bleek ons thema "een brug te ver". Daarom nog één keer in de herhaling, met hier en daar de nodige aanpassingen: *Bruggen slaan*.

De uitdrukking "bruggen slaan" hoort meer bij *onze* cultuur dan bij de cultuur van Palestina. Daarom beschikt niet de Bijbel, maar onze eigen taal over zoveel (spreek)woorden die met bruggen te maken hebben:

Over de brug komen, iemand over de brug helpen, dat is een brug te ver, de brug is opgehaald, de brug tussen ons is afgebroken, hij komt over een gouden brug, een brug slaan tussen twee partijen, een draaibrug, een ophaalbrug, een wipbrug, een rolbrug, voor de brug zitten, mijn auto staat op de brug, een brugwachter, de brug van mijn bril is gebroken, de kapitein staat op de brug, een brug in je mond, een brugfunctie hebben en praten als Brugman.....

Maar al is de Bijbel niet vertrouwd met het woord "brug", het wil niet zeggen dat het woord dwars staat op wat de Bijbel ons wil zeggen. Integendeel: de Babyloniërs wilden een toren (*brug*) bouwen tussen de aarde en de hemel. Maar de toren stortte in. Want een brug tussen aarde en hemel wordt niet vanuit *mensen* maar vanuit *God* gebouwd.

De ultieme brug die de hemel ons heeft aangereikt, heeft vorm gekregen in de komst van Jezus Christus. Hij is bij uitstek onze brug geworden tussen aarde en hemel.

Zoals u van ons gewend bent: weer volop keus uit een gevarieerd programma.

Niet een geheel nieuw programma dus, maar daar waar nodig aangevuld met interessante onderwerpen die – hopen we – uw nieuwsgierigheid en belangstelling zullen aanwakkeren.

Wat ons betreft: tot ziens op 'onze' avonden !

Jelle J. Wagenaar	294212	j.j.wagenaar@knid.nl
Grytsje Woudstra	297186	kgwoudstra@hotmail.com
Johanna Schaap	294398	johannaschaap@outlook.com
Jaap Schaap	294398	j.schaap@hccnet.nl
Tom Geertsma	292712	t.geertsma1@knid.nl

Uw opgave is niet helemaal vrijblijvend..... Zoals u weet, zijn onze onderwerpen niet gratis. Sprekers, een film of een voorstelling kosten geld. En soms komen sprekers van ver naar Dokkum..... Houdt u zich daarom aan uw afspraak en noteer de data vooraf in uw agenda!!!

En mocht u onverhoopt toch verhinderd zijn, doe ons dan tijdig bericht. Wij kunnen dan de afweging maken een avond wel of niet door te laten gaan.....

Ook dit jaar weer: na afloop van een avond of middag is er een collecte ter bestrijding van de onkosten.

Voor koffie of thee betaalt u € 1.50

1. Hors normes

Hors normes is een film uit 2019 van de makers van de film *Intouchables*. De film vertelt het verhaal van twee goede vrienden die zich met hart en ziel inzetten voor autistische kinderen die zonder hen geen plek zouden hebben in de maatschappij. De film is uit het leven gegrepen en de ontwapenende kinderen winnen meteen je hart.

Al meer dan 20 jaar runt Bruno een opvang voor autistische kinderen die nergens anders terecht kunnen. Wanneer ouders en zorginstellingen het echt niet meer weten, geeft Bruno hen een thuis. Zijn goede vriend Malek leidt met zijn organisatie jongeren uit moeilijke buurten op tot begeleiders van deze kinderen. Tijdens dit traject wisselen humoristische en confronterende situaties zich af en ontstaan er bijzondere vriendschappen.

Een ontroerende en oprechte film met een inspirerende boodschap.

Datum: woensdag 15 september 2021
Tijd: 19.45 u.
Plaats: de Fontein

2. Als kinderen andere wegen gaan

Nogal wat jongeren verdwijnen uit de kerk; kerkenraden, gemeenteleden en (groot)ouders vragen zich af wat zij verkeerd hebben gedaan, of anders hadden kunnen doen, en *nu* kunnen doen. Valt er met de (klein)-kinderen nog te praten over het geloof? De tieners,

twintigers en dertigers van nu maken kennis met een heel andere wereld dan hun ouders en grootouders. Er is een enorm aanbod van gedachten, opvattingen, leefstijlen en muziekculturen.

Internet opent mogelijkheden die ongelooflijk boeiend zijn en om goede omgang vragen. Aan geloof en levensoriëntatie worden oude en nieuwe vragen gesteld. De mogelijkheid om andere wegen te gaan dan de ouders deden, wordt onophoudelijk aangeboden. De vanzelfsprekendheid om het spoor van de ouders te volgen is weggesijpeld. Kerk en geloof lijden een groot betekenis-verlies.

ds. Margriet van der Kooi is geestelijk verzorger (liever: zielzorger) van het Daan Theeuwes Centrum te Woerden. Op deze avond spreekt ze over het 'huiswerk' van de christelijke gemeente en van ouders en grootouders als (klein)kinderen niet de weg van hun (groot)ouders en de christelijke gemeente gaan. Zij verkent met ons thema's als loslaten, hoe kinderen van (groot)ouders zijn, maar vooral ook van de christelijke gemeente, en zoekt naar het vinden van betekenis voor een nieuwe generatie. Maar ook over hoe teleurstelling een weg naar God kan zijn.

Datum: **dinsdag 21 september 2021**
Tijd: **20.00 u.**
Plaats: **de Herberg.**

3. De uitdaging van geloven in de 21e eeuw.

Geloven in de 21e eeuw. Kan dat nog wel? Allerwege hoor je van secularisatie, geloofsafval, kerkverlating en kerksluiting. Hoe zal de christelijke gemeente, hoe zal het christelijk geloof deze eeuw overleven?

Zijn er hoopvolle tekenen en ontwikkelingen? En welke zijn deze dan?

Of ook: wordt de situatie van de kerk in Europa en in Nederland te zwart afgeschilderd?

In de lezing van deze avond zal **Andries Knevel** een schets geven van de cultuur waarin we leven, maar tegelijkertijd veel tekenen van hoop aanwijzen.

Er is juist in onze tijd een groeiend geestelijk leven waarneembaar maar dat haalt de krantenkoppen minder dan wanneer een kerk gesloten wordt.

Geloven in de 21e eeuw.....

Saaï wordt het in ieder geval niet.

Datum: donderdag 14 oktober 2021

Tijd: 20.00 u.

Plaats: de Fontein

4. Bidden als hart van het geloof.

'Bidt en u zal gegeven worden, zegt Jezus in Matteus 7:7. Maar als je bidt om genezing en je blijft ziek? Als je hoopt op verbetering van relaties, daar om smeekt en bidt, maar het haalt niks uit? Bidden is iets heel wezenlijks, en kent vele variaties. Maar hoe voorkomen we verwarring en teleurstelling? Waar **ds. Sytze Ypma** uit Franeker vooral op in wil gaan deze avond, is wat Paulus ons vertelt en leert over bidden. Ook gaat hij in op wat in de mystiek over bidden gezegd wordt. Uiteindelijk komt hij uit bij bidden zoals de Deense filosoof Kierkegaard het ooit verwoordde:

"Hoe aandachtiger en innerlijker mijn bidden werd, hoe minder ik te zeggen had. Op het laatst werd ik helemaal stil. Ik werd – en dat is misschien nog een grotere tegenstelling met spreken - ik werd iemand die luisterde. Eerst dacht ik dat bidden spreken was. Maar ik leerde dat bidden niet louter zwijgen is maar luisteren".

Zo is het: bidden wil niet zeggen: jezelf horen praten, bidden wil zeggen: stil worden en stil zijn en wachten tot de biddende mens God hoort.'

Tot slot staan we van hieruit deze avond stil bij persoonlijk gebed.

Datum: **dinsdag 16 november 2021**
Tijd: **20.00 u.**
Plaats: **Grote Kerk**

5. Als ik er straks niet meer ben

Soms maken ouderen zich zorgen over hoe het straks met hun begrafenis komt.

“Wij zijn gelovig, maar onze kinderen en kleinkinderen weten eigenlijk niets meer van het geloof. Ik weet niet hoe we het er met hen over kunnen hebben. Want we willen ook geen ruzie en we vinden het fijn als ze thuiskomen. Maar ik weet niet hoe het straks toe gaat als ik begraven wordt.....”

Ja, soms best lastig. We denken niet dat je de kinderen kunt voorschrijven dat het zo en zo moet. Maar misschien kun je wel **zelf** op papier zetten wat de kracht is van je geloof.

Misschien heb je wel eens bepaalde ervaringen opgedaan aan God in je leven. Maar nooit gedurfd om het hardop te zeggen.

Wel eens gedacht om een brief aan God te schrijven? En dat je aan Hem schrijft hoe blij je bent dat Hij een houvast in je leven is? En hoe blij je bent met dat ene verhaal? Want met dit verhaal wordt me juist duidelijk dat God

En in welke liederen klopt je geloof?

Maar – misschien ook – worstel je nog wel met heel veel vragen.

Soms ligt er een briefje, een aanwijzing in het trouwboekje. “De kinderen vinden het wel en dan weten ze wel wat ze moeten doen.”

We beginnen deze middag gewoon en dan zien we wel hoe ver we komen en hoe we verder willen gaan. En misschien hoeft de groep niet zo groot, want soms liggen deze onderwerpen best gevoelig.

Hilde Karssies en **Grietje Jelsma** gaan deze middag graag met u in gesprek.

Datum: donderdag 25 november 2021

Tijd: 15.00 u.

Plaats: de Herberg

6. The Messiah G.F. Händel

In de tijd van advent willen we ons graag laten ontroeren door de prachtige muziek van de componist G.F. Händel.

In 1737 componeerde hij het meester werk "MESSIAH" in slechts 24 dagen.

Het verhaal gaat dat Händel was bevangen door een soort goddelijke inspiratie bij het componeren van de Messiah. Hij werkte bijna aan één stuk door, liet zijn eten staan, en schijnt na het voltooien van het beroemde *Hallelujah* te hebben uitgeroepen dat hij de hemel voor zich had gezien.

Aan het eind van het manuscript schreef hij de letters "SDG", die staan voor "Soli Deo Gloria" - alleen aan God de glorie. De Messiah was bedoeld om rond Pasen uitgevoerd te worden - daarom was de première ook op 13 april. Maar vanwege het eerste deel en de hoopvolle toon is het de geschiedenis in gegaan als typisch kerststuk.

Vanavond **kijken** en luisteren we naar één van de mooiste opnames van de Messiah, uitgevoerd door gerenommeerde Australische musici en solisten. Een belevenis om niet te missen! Jelle Wagenaar zal een korte inleiding en lezing van de bijbehorende Bijbelteksten verzorgen.

Datum: **dinsdag 15 december 2021**

Tijd: **19.30 u.**

Plaats: **de Fontein.**

7. Toneelspelers van God.....

Als pubermeisje moest ik mee naar de kerk van Peize. Wat op zich geen probleem was, want ik ontmoette er mijn vriendengroep. Dominee Sytze de Vries (ja, die van de liederen uit het liedboek) preekte over 'Toneelspelers van God'

Die term heeft me nooit meer losgelaten. Toen ik zo'n 20 jaar later zelf dominee was, ontdekte ik dat hij had gepreekt over Efeze 5: 1 e.v. Maar "toneelspelers" ?? Dat staat er toch niet? Er staat toch: 'volg dus het voorbeeld van God' (NBV)? Of: 'weest dan navolgers van God' (vertaling 1953)?

Dat klopt, en dat zijn vertalingen van het Griekse woord "*mimetai*".... Letterlijk: toneelspelers, acteurs.

Vanavond neemt ds. **Diete Kits** uit Bovensmilde ons mee in deze metafoor, dit beeld, dat Paulus gebruikt om zijn hoorders te bepalen bij wat hij wil overbrengen.

Daarna gaan we in gesprek over hoe we deze navolging anno 2022 vormgeven.

Datum: donderdag 13 januari 2022
Tijd: 20.00 u.
Plaats: Grote Kerk.

8. Cultuurchristenen houden christenen een spiegel voor

Ds. Matthijs Schuurman, predikant van de Hervormde Gemeente Oldebroek, gaat vanavond met ons dieper in op het begrip "cultuurchristenen". Over deze lezing zegt hij (alvast) het volgende:

"Ook *buiten* de kerk is er respect en waardering voor de erfenis van de christelijke traditie. De één hecht aan de christelijke feesten als Kerst en Pasen. Een ander waardeert het christendom vanwege de kunstuitingen: de architectuur van de kerkgebouwen, de muzikale erfenis, de Bijbelverhalen, psalmen en liederen, schilderkunst die Bijbelverhalen verwerkt. Naast het culturele aspect, kan er waardering zijn voor de erfenis van het christendom vanwege de normen en waarden die door het christendom zijn overgeleverd: van persoonlijke deugden zoals naastenliefde en bescheidenheid tot mensenrechten en opvattingen die ons rechtssysteem hebben gevormd. Of ze waarderen thema's waar het christendom zich mee bezighoudt, zoals erfzonde, schepping en rentmeesterschap.

De mensen buiten de kerk die deze erfenis waarderen, kunnen we *cultuurchristenen* noemen: ze "hebben iets met het christelijk geloof", maar zien zichzelf niet persé als gelovig.

Hun affiniteit gaat vooral via de culturele erfenis. Over cultuurchristenen wordt nogal eens negatief gedaan, omdat ze in het midden laten of ze gelovig zijn of niet. Voor de critici delen ze wel in de lusten van het geloof, maar niet in de lasten. Naar mijn idee wordt er te negatief gedaan over het cultuurchristendom. Het laat in ieder geval zien dat het christendom in uitingsvormen fascinerend kan zijn voor mensen buiten de kerk of mensen die zich niet gelovig willen noemen. Het laat ook iets zien van de impact van het evangelie op de cultuur.

Een nieuwe ontwikkeling is dat cultuurchristenen het christendom gaan gebruiken om de eigen identiteit en de eigen cultuur te verdedigen in een samenleving waarin meerdere godsdiensten aanwezig zijn. Cultuurchristenen kunnen zich bijvoorbeeld negatief uitlaten over de invloed van de islam in deze tijd.

Moeten we alsnog afscheid nemen van cultuurchristendom? Moeten we cultuurchristenen bekritisieren dat zij het christendom misbruiken om hun eigen identiteit veilig te stellen? Of heeft het cultuurchristendom in zijn huidige vorm de kerk ook iets te zeggen?

Datum: dinsdag 25 januari 2022

Tijd: 20.00 u.

Plaats: de Herberg

9. Film: Beautiful boy

Vorig seizoen niet vertoond i.v.m. de coronamaatregelen. Nu in de reprise.....

Journalist David Sheff en zijn getalenteerde tienerzoon Nic, zijn twee handen op één buik.

Wanneer David ontdekt dat Nic worstelt met een drugverslaving, stort zijn wereld in. David besluit alles in het werk te stellen om zijn zoon te begrijpen en te redden.

Maar hoe red je iemand die misschien niet gered *wil* worden? Is loslaten de enige mogelijkheid?

De film *Beautiful boy* vertelt het waargebeurde verhaal van een onvoorwaardelijke liefde tussen een vader en zijn zoon.

In zijn Engelstalig debuut verbaast regisseur Felix van Groeningen (*'The broken Circle Breakdown'*, *'De helaasheid der dingen'*) eens te meer met een ontroerende film over hoop en liefde.....

Datum: **dinsdag 8 februari 2022**

Tijd: **19.30 u.**

Plaats: **de Fontein**

10. De niet-westerse Jezus....

Het verzelfstandigingsproces van de voormalige zendingskerken in Afrika en Azië kan beschouwd worden als de grootste verandering die zich in het twintigste eeuwse christendom heeft voortgedaan.

Van zendingskerken zonder eigen theologie met hooguit een eigen bijbelvertaling zijn deze kerken nu uitgegroeid tot zelfstandige kerken met een eigen theologie. Die ontwikkeling heeft ook zijn sporen nagelaten in de wijze waarop men zich de figuur van Jezus Christus voorstelt. De afgelopen decennia is er een vloedgolf aan publicaties verschenen over Jezusbeelden uit Afrika en Azië.

Jezusbeelden die vaak in wisselwerking met de eigen religieuze context zijn ontstaan en mede de sporen dragen van de dialoog met ondermeer het hindoeïsme, het boeddhisme, de islam en de traditionele Afrikaanse godsdiensten.

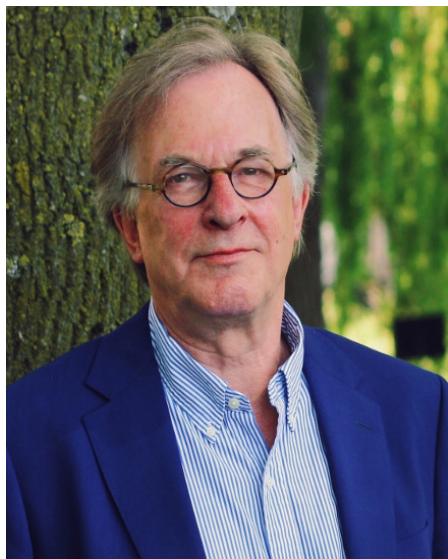
Dr. Martien Brinkman woont in de Bilt en was tot aan zijn pensionering hoogleraar oecumenische/interculturele theologie aan de VU te Amsterdam. N.a.v. zijn boek "De niet-westerse Jezus" gaan we deze avond in op een aantal vragen:

Hoe kijken we vanuit het Westen tegen die nieuwe beelden aan? Zijn ze een bedoeld of onbedoeld effect van de westerse zending? Wat betekent dat voor ons?

Datum: dinsdag 22 februari 2022
Tijd: 20.00 u.
Plaats: Grote Kerk.

11. Citer, cimbel, tamboerijn.....zang en muziek in de Bijbel.

Citer en cimbel, we zingen er lustig van (Psalm 150), maar we

spelen er nooit meer op. Maar op menig kerkorgel hebben ze wel een eigen register gekregen! Wanneer en hoe wordt in de Bijbel muziek gemaakt? En waarmee dan? Wanneer en waarom wordt er gezongen? Over dansen maar niet gesproken. En wanneer maken *wij* muziek en zingen *wij*?

Paulus noemt in zijn brief aan de gemeente in Efeze het gezang het meest 'Geestverruimende middel':

"spreek elkaar aan met psalmen, hymnen en geestelijke gezangen...".

En de Schrift eindigt met het visioen van de onderbroken hemelse lofzang door de engelen en de heiligen.

Wat betekent dit alles voor de vormen, waar wij met elkaar vandaag de dag de eredienst vieren? Hoe onmisbaar zijn muziek en zang voor ons gemeente-zijn?

De **lieddichter/theoloog Sytze de Vries** gaat deze muzikale wandeling door de Schrift én door de praktijk van nu met ons maken, op

Datum: donderdag 3 maart 2022

Tijd: 20.00 u.

Plaats: de Fontein

In de pauze is een boekentafel aanwezig, waar o.a. zijn diverse liedbundels in te zien en aan te schaffen zijn.

12. Het traject der dankbaarheid.

(of wat er gebeurt in de liturgie van de eredienst.....)

Door **Dr. Jan Chr. Vaessen**

Dankbaarheid kun je vanuit verschillende kanten bekijken. De Franse filosoof Paul Ricoeur heeft een boek geschreven met de titel *Parcours de la reconnaissance* wat zoveel betekent als 'Traject van de dankbaarheid'. Dat traject gaat van a) kennen via b) herkennen naar c) erkennen. Het kennen is dan vooral rationeel, bij het herkennen komt de ander en de gemeenschapszin erbij en in het erkennen – de echte dankbaarheid – is de hele mens (hoofd, hart en buik) in het spel.

We gaan dit traject ook afleggen en wel op 16 maart 2021. En we gaan ons begrip dankbaarheid daarbij vooral toespitsen op wat er gebeurt in de liturgie van de eredienst. Ook daar kun je spreken van een traject: van a) smeekbede (het kyriegebed – voor de nood van de wereld – of schuldbelijdenis en bemoediging) via b) het gebed van de zondag, of het gebed om verlichting met de Heilige Geest bij de opening van de Schrift, naar c) de voorbeden, het dankgebed en het stille gebed waar tenslotte de dankbaarheid in de volle betekenis van het woord gaat vibreren en resoneren.

En zo gaan we proberen om deze avond aan een heel andere, dieper doorleefde dankbaarheid handen en voeten te geven.

Datum: dinsdag 15 maart 2022
Tijd: 20.00 u.
Plaats: Grote Kerk

13. Het is vol wonderen om u heen

Een zin uit een lied van Willem Barnard dat in de kerk vaak gezongen wordt. Prachtige woorden. Maar om welke wonderen gaat het dan? Waaraan denken de mensen dit zingen?

Stephan de Jong schreef eind 2020 *Een*

kleine geschiedenis van het wonder, over de vraag in wat voor wonderen mensen door de eeuwen heen geloofden.

Een boeiend en zeer leesbaar boek over een fascinerend en weerbarstig verschijnsel. Een wonder is een glibberig ding, zegt hij. Het zal altijd ongrijpbaar blijven. Toch probeert hij er dichterbij te komen. Waar zijn wonderen goed voor?

Kan God natuurwetten doorbreken? Wat is de boodschap die de verteller van een wonderverhaal wil overbrengen? Hoe kijkt u zelf aan tegen wonderen? Zijn de bijbelse wonder verhalen onmisbaar voor uw geloof of juist een struikelblok? Of misschien allebei tegelijk?

Ds. Iemke Epema is predikante in de PKN te Zwolle. Zij is gepromoveerd op het denken van cultuurfilosoof Charles Taylor over geloof en secularisatie. Deze avond zal zij een inleiding geven in het boek van Stephan de Jong en nader ingaan op de vraag naar de betekenis van het wonder.

Datum: donderdag 7 april 2022
Tijd: 19.30 u.
Plaats: de Herberg

14. Excursie Jorwert / Kleasterochtend.

Nijkleaster biedt bezoekers op de woensdagochtend een moment van rust en stilte met een sober programma. U wordt ontvangen door een team van voorganger en kleaster-kracht. We beginnen om 9.30 u. met een korte ochtend-viering in de kerk van Jorwert.

Na de viering drinken we koffie of thee met kleaster-koeke. Dan volgt de Kleaster-kuier rondom Jorwert in het ritme van "stilte, bezinning en verbinding".

De Kleaster-kuier is afhankelijk van het weer en de deelnemers. Goede wandelschoenen zijn onontbeerlijk. We wandelen vaak over onverharde wegen rondom Jorwert. Vaak duurt de wandeling tussen de 60 en 90 minuten.

Na de wandeling delen we onze *zelf meegebrachte lunch* en kunnen we onze ervaringen delen.

We sluiten af rond 12.30 u.

De groep kan niet groter zijn dan 10 tot 12 personen !!

De kosten bedragen (inclusief reiskosten) € 10.- p.p.

Datum: woensdag 20 april
Tijd: 8.00 u.
verzamelplaats: Parkeerterrein bij de Herberg

15. Film: Marie Heurtin

Frankrijk, eind 19e eeuw. Wanneer Marie – als laatste wanhoopsdaad – door haar ouders bij het Larnay Instituut wordt ondergebracht, weten de zusters geen raad met haar. Marie is namelijk zowel doof als blind.

Zuster Marguerite is echter vastbesloten om de onaangepaste Marie in contact te brengen met de buitenwereld door haar te leren communiceren. Terwijl Marie's belevingswereld langzamerhand groter wordt, gevuld met menselijk contact, vreugde en taal, ontstaat er een tedere band tussen haar en de jonge zuster.

Gebaseerd op een waargebeurd verhaal.

Deze innemende en ontroerende film van regisseur Jean-Pierre Améris (*Les émotifs anonymes*) ging in première op het filmfestival van Locarno en won daar de Piazza Grande Award.

Datum: donderdag 28 april
Tijd: 20.00 u.
Plaats: de Fontein.

"Breng jij me weg tot aan de brug.
Ik ben zo bang om daar alleen te staan.
Als we daar zijn, ga dan niet direct terug,
maar wacht totdat ik overga en zwaai me na.
Dan voel ik me heel veilig en vertrouwd.

Breng jij me weg tot aan de brug.
Ik heb geen idee, hoe diep het water is.
De overkant lijkt mij zo ver;
Je kunt de oever hier niet zien.
Zover het oog reikt, zie ik mist.
Ik twijfel aan het verder gaan.

De angst voor de dood
is als de angst voor het leven.
Het nieuwe lijkt te groot
om het oude op te geven.
In de diepte van het verlangen
ligt de kennis van het nieuwe leven.
Zoals een vlinder weet van vliegen
in haar donkere cocon.

Breng jij me weg tot aan de brug.
en ga dan niet te vlug terug.
Zwaai jij me na als ik erover ga.
Een heel klein duwtje in de rug
is alles wat ik nog verlang van jou.
Dank voor je liefde en je trouw.
Ik ga nu gauw,
want het begin is reeds in zicht.
Ik voel de warmte van het licht."

Toine Lacet

